

Zázračná studánka pod Milešovkou

Poslední květnový den se u nás slaví Den otevírání studánek. Tento krásný svátek čerpá ze starodávné tradice, podle které měly dívky z jara ve zvyku obcházet studánky a čistit je. Pojďme společně otevřít a objevit trochu zapomenutou studánku při Kapli Panny Marie Pomocné v Kostomlatech pod Milešovkou. Objekt se nedávno se dočkal citlivé rekonstrukce.

Zdejší lidé místu s kapličkou neřeknou jinak než „U studánky“. Kaple byla postavena v roce 1825 na prameni, který vyvěrá za oltářem. O vodě ze zdejší studánky se začalo tradovat, že má léčivé účinky a dokáže zázraky.

V 19. století se studánka v srdci Českého Středohoří stala poutním místem litoměřické diecéze. V dobách největší slávy sem proudila procesí čítající až třicet tisíc poutníků za rok. Od druhé poloviny 20. století ale klasicistní kaple začala chátrat a široko daleko vyhlášené poutní místo upadalo v zapomnění.

Na havarijním stavu kaple se podepsal především únik vody z podzemního prameniště pod podlahou, ale také nedostatečné odvodnění objektu a zatékání povrchové vody. U obdélníkové stavby se zakulacenou oltářní stěnou do půlkruhu došlo k poklesu průčelních sloupů a hrozilo zřícení římsy. V loňském roce se Mariánská kaplička konečně dočkala generální opravy.

Nejprve bylo nutné odstranit hlavní příčiny poškození objektu, to znamená vyřešit odvod vody z podloží, provést drenáž podél základů a instalaci žlabu pro odvod povrchové vody. Teprve poté se mohlo začít s dalšími pracemi. Vzhledem k památkové ochraně objektu byl zvolen citlivý přístup s důrazem na použití dobových technologií a zachování původních prvků a systémů. Týkalo se to i stěžejní opravy střechy s kopulí.

Řemeslníci nejprve odstranili plechovou krytinu včetně bednění. Jak se následně ukázalo, krov objektu byl propadlý a natolik zdevastovaný, že musel být kompletně nahrazen novým. Stejný osud potkal i oplechovanou kopuli s křížem, která se po sejmutí doslova rozpadla. Klempíři tak vyráběli její repliku. Plechovou krytinu na-

hradila v souladu s projektovou dokumentací keramická (pálená) krytina typu bobrovka. Řemeslná firma konkrétně vsadila na model Opál od firmy BRAMAC. „Složení jílu je u této krytiny podstatně lepší, než u jiných. Tašky jsou v lomu rovnoměrně propálené, na povrchu sametově hladké bez hrbole a rozměrově přesné. To vše signalizuje kvalitu keramického střepu,“ vysvětluje za firmu Klempířství Zajíc majitel Pavel Zajíc.

Jednotlivá struktura keramického střepu byla o to důležitější, že řemeslníci při pokrývání střechy dodržovali původní metody a postupy. Celá zadní, půlkruhovitá část střechy vznikala bez použití hřebenačů, za pomoci řezaných tašek. „Opál se v řezech nemusel dodatečně dobarvovat, protože tašky jsou i po vypálení stejně probarvené v řezech i na povrchu,“ potvrzuje Pavel Zajíc.

I tak malé stavby jako kaple v Kostomlatech mohou být po realizační stránce komplikovaným oříškem. Za svůj profesionální přístup si zaslouží pochvalu realizační firma, která prokázala, že řemeslo starých mistrů tesařských, klempířských i pokrývačských jí není cizí. Díky citlivému přístupu a dobovým technikám vrátili řemeslníci místu na úpatí Milešovky spiritualitu. Pokud jen trochu věříte na zázraky, stojí zdejší Mariánská kaple se studánkou za návštěvou.